

A WRIGHT FIVÉREK

1903. december 17-én emelkedett először a levegőbe az amerikai Wright fivérek repülőgépe, a Wright Flyer, melyet egy bicikliműhelyben épített motor hajtott.

A XIX. század derekán született testvérek, Wilbur és Orville Wright a legenda szerint akkor szerelmesedtek bele a repülésbe, amikor gyermekkorukban apjuktól egy helikopterszerű makettet kaptak. A fiúk – bár kiváló műszaki érzékkel rendelkeztek – nem szereztek diplomát, helyette különféle vállalkozásba kezdtek, s végül a kerékpárszerelés- és gyártás hozott nekik üzleti sikereket. Mindeközben folyamatosan kísérleteztek és tökéletesítették ötleteiket a siklórepülés fejlesztésével kapcsolatban. Számos újítással rukkoltak elő, műhelyükben készült például az első légcsavar és az első kormányozható siklógép, ők találták ki a „szárnyhajlítás” technikáját, a modelljeik teszteléséhez pedig még szélcsatornát is építettek.

Az első motorral és légcsavarral hajtott repülőgépük először 1903. december 17-én, 10 óra 35 perckor emelkedett sikeresen a levegőbe az észak-karolinai Kill Devil Hillsnél, ahol ma egy emlékmű őrzi a történelmi pillanatot. Az első kísérlet csupán 12 másodpercig tartott és 39 méternyi távolságot tett meg a gép ez idő alatt, de még aznap egy egyperces repülést is sikerült végrehajtaniuk 260 méter távolságot „legyőzve”. A továbbfejlesztett Wright Flyerrel 1905-ben már 40 kilométert repültek 50 km/h sebességgel több mint félóra alatt.

A Wright fivérek 1906-ban kapták meg a szabadalmat repülőgépükre, ekkor álltak találmányukkal a nyilvánosság elé. A Flyer első útját mindössze öten látták, de a gépet ma bárki megcsodálhatja Washingtonban, a **Smithsonian Intézet**hez tartozó National Air and Space Museumban, ahol a repülő előtt ez a felirat áll: a világ első motoros hajtású, levegőnél nehezebb gépe, amelyben az ember szabad, irányított és fenntartható repülést hajtott végre. Egyes kutatók szerint azonban Gustave Whitehead német származású amerikai feltaláló megelőzte a Wright testvéreket, ő ugyanis már 1901. augusztus 14-én sikeres motoros repülést vitt véghez, a nagyvilág szemében azonban a mai napig Wilbur és Orville Wright az első ebben a kategóriában. A fivérek a XX. század elején egész Amerikát és Európát ámulatba ejtették távolsági és magassági rekordjaikkal és légi mutatványaikkal, a szerencsésebbeket még sétarepülésre is elvitték.

Az 1912-ben tifuszban elhunyt Wilburt testvére, Orville – akiből sikeres repülőgépgyártó vállalkozó lett – 36 évvel élte túl.

Források:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1903_december_17_eloszor_szall_fel_a_wright_testverek_repulogepe/

<https://mult-kor.hu/kezdetben-egyszeru-kacsanak-tartottak-a-wright-fiverek-repuleserol-szolo-hireket-20170418>

http://index.hu/tudomany/2013/03/10/nem_a_wright_fiverek_repulhetek_eloszor/

<http://www2.eco.u-szeged.hu/tudkozlemeny/pdf/2005/Svingor.pdf>